

РЕШЕНИЕ

№ 9959

гр. София, 13.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в публично заседание на 23.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **337** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ), във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на Ю. Г., [дата на раждане], гражданин на Република Т., чрез адв. П., срещу отказ по заявление изх. № IST25029199V от 01.10.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Т.
Жалбоподателят визира незаконосъобразност на отказа поради липса на мотиви, допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно приложение на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 2-4 АПК. Оспорва мотивите за отказ по чл. 10, т. 217 от ЗЧРБ и твърди липса на изложени конкретни фактически основания по тях. Счита, че отговаря на законовите изисквания за издаване на виза тип „D“, вкл. при доказани цел и условия на пребиваването в Б., при представяне на всички изискуеми документи за получаване на виза вид „D“. Липсата на конкретни мотиви за отказа пречатствала правото му на защита. Претендира се отмяна на отказа на акта и връщане на административния орган за издаване на виза. Претендира разноски.
Ответникът – завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Т., редовно призован, не изразява становище. Прави възражение за прекомпенност досежно претендираните от насрещната страна разноски.
Жалбата е допустима. Подадена е от лице по чл. 3 от АПК, вр. чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ, което е адресат на индивидуален административен акт, засягащ правната му сфера неблагоприятно, тъй като му налага ограничения. Оспорването е подадено в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Според чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 не подлежат на обжалване по съдебен

ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. В случая такова твърдение е изложено в жалбата и то е конкретизирано, т.е. налице е предвиденото в законовата разпоредба изключение, допускащо оспорване по съдебен ред на постановен отказ за издаване на виза от съответния тип (в този смисъл вж. определение № 6181/09.06.2025 г. по адм. д. № 5536/2025 г. на ВАС и др.).

От фактическа страна съдът установява следното:

На 01.10.2025 г. жалбоподателят е подал заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“) до ГК на Република Б. в [населено място], Т.. В заявлението е посочено, че исканата виза е тип D поради пенсиониране.

По преписката са представени копие на договор за наем за адрес в [населено място], копие на социална осигуровка, извлечение от банкови сметки, декларация за осигурено жилище, нотариално заверена, свидетелство за съдимост, копие на лични документи, хронология на акт за гражданско състояние и др.

Представено по делото е отрицателно становище по съгласувателната процедура от отдел „Миграция“ при СДВР. В придружителен доклад е изложено, при извършена проверка е установено, че чуждият гражданин ще бъде регистриран в къща за гости, което е показателно, че адресът е представен единствено с цел получаване на виза без реално живеене.

Представено е и писмо от ДАНС с приложено становище по съгласувателната процедура с МВНР. Изложено е, че на адреса, заявен за пребиваване, се намира къща за гости, мястото се използвало за фиктивно настаняване на чужди граждани. В къщата били пребивавали шестима турски граждани, занимаващи се със строителна дейност, които били препоръчали на домакина апликанта. След изтичането на срока на визите шестимата граждани напуснали територията на страната, очакващи подновяване на визите им. Няколко представеният договор за наем да бил реално сключен, тъй като било установено, че на датата на подписване на договора чужденецът не се намирал на територията на страната – мотивирани са предпоставки по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

Постановен е оспореният отказ по заявлението. Като правно основание за отказа е посочена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ и са възпроизведени в резюме констатациите на ДАНС и ОМ-СДВР.

При тези факти съдът преценява жалбата като основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК, във връзка с чл. 146 от АПК, в настоящото производство съдът проверява законосъобразността на оспорения акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и при спазване на законоустановената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби, относно издаването му.

По силата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в МВНР, в дипломатическите и консулските представителства на Република Б. в чужбина и в органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците - за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган, видно от приложената към преписката Заповед № 6/13.02.2025 г. на Генералния консул в Генерално консулство на Република Б. - И., с която А. З. като КДЛ (издател на акта) е овластен да съставя и подписва формулярите по образец, съгл. Приложение № 7, респ. и отказите за издаване на виза (л. 31).

Актът е съставен на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от

Наредбата за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (НУРИВОВР). Като правно основание за отказа във формуляра е отбелязано това по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ – представените документи и направените изявления не доказват надлежно и убедително целта на пътуване и условията за пребиваване.

Независимо от лаконичността на така изложените фактически и правни основания на отказа, съдът намира, че не е налице отменително основание по чл. 146, т. 2, вр. чл. 59, ал. 1 и ал. 2, т. 4 от АПК. Съдържанието на акта позволява да се извлече волята на административния орган по начин, който не накърнява правото на защита на засегнатото лице и позволява осъществяване на съдебен контрол за законосъобразност. Трайна и непротиворечива е съдебната практика, че мотивите могат да се съдържат и в отделен документ, стига да предшестват оспорването (ТР 16/1975 на ОСГК на ВС).

Видно от писмата на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Отдел „Миграция“ към СДВР спрямо заявителя е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система, по съгласувателната процедура. Представено е и копие на обосновка в класифициран том, в която обобщено се излагат данни, че документите на заявителя са изготвени с формална цел за достъп до територията на страната.

С подзаконовата нормативна уредба на чл. 20, ал. 3 на Инструкция № КОВ-04-02-351/15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявления за издаване на визи е предвидено, че при наличие на отрицателно становище по чл. 19 от ДМ - МВР, и/или от ДАНС и ако е налице някое от основанията по чл. 10, ал. 1 от Закона за чужденците в Република Б., визовите органи отказват издаването на визата.

С решение на СЕС от 19.12.2013 г. по дело С-84/12 К. се приема, че преценката на индивидуалното положение на кандидата за виза, която се извършва, за да се установи дали дадено основание за отказ не пречатства искането му, предполага извършването на комплексни оценки, основани по-специално на личността на този кандидат, на интеграцията му в държавата на неговото местоживееене, на политическата, социалната и икономическата ситуация в тази държава, както и на евентуалната заплаха, която той може да представлява, за обществения ред, националната сигурност, общественото здраве или международните отношения на някоя от държавите членки (т. 56). Такава преценка е извършена и тя е в съответствие с т. 1 от диспозитива на цитираното решение на СЕС.

Правомощието на ДАНС в настоящата хипотеза е в изпълнение на чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС – Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република Б., като дава становища по молби за издаване на разрешения за продължително, дългосрочно и постоянно пребиваване и на визи и включва чужденци в информационния масив на нежеланите за страната чужденци по Закона за чужденците в Република Б..

Безпротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС (респ. и това на ОМ-СДВР) не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като то има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 от АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството. Основополагащо в тази насока е решение № 8151/13.06.2014 г. по адм. дело № 4656/2014 г. на ВАС, седмо отделение. В него ясно и недвусмислено е посочено, че макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението да гарантира на засегнатото лице правото на ефективна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаването му. Тази практика на ВАС корелира и с решение на Европейския

съд по правата на човека по дело *C. G. & others vs. B.* No 1365/07, 24.04.2008, § 40 с което ЕСПЧ приема, че на националния съд е дадена възможност да извърши дължимата преценка за законосъобразността на обстоятелства, стоящи извън основния акт на администрацията-предмет на спора, установени от орган по националната сигурност, вкл. и посредством класифицирана информация.

По аргумент от разпоредбите на чл. 13, вр. чл. 8 на Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), засегнатото лице следва да разполага с ефективна съдебна защита срещу засягащия го акт.

В идентичен смисъл, вкл. относно визовия режим, са и съображенията, залегнали в решение на Съда на ЕС по дело *C-403/16 Soufiane El H.*, т. 38.

Постановеният въз основа на отрицателното становище на ДАНС и ОМ-СДВР административен акт засяга правната сфера на чуждия гражданин. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на дадените от ДАНС и ОМ становища, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ.

Доводите на ДАНС и ОМ-СДВР са взаимнопротиворечащи си – от една страна едната структура сочи, че след като адресната регистрация е извършена в къща за гости с цел наем, то тя задължително е фиктивна. Другата структура обаче е установила, че в къщата за гости действително са пребивавали лица под наем, извършващи реална строителна дейност по занятие. Неясно е въз основа на какви доказателства се приема, че целта е последваща миграция в друга страна членка на ЕС. Специализираният орган подлага под съмнение автентичността на подписите на положения договор за наем. Ако решаващият орган е считал, че това са съставомерните факти е следвало да ангажира оборване на истиността на подписите в съдебната фаза на процеса, което не е сторено, а индициите за неистиността им не може да се презюмира.

Съобразно императивната разпоредба на чл. 21, ал. 7 от НУРИВОВР (в сила от 14.01.2025 г.) при подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване не се допускат изключения от провеждането на интервю от компетентното длъжностно лице с оглед на изясняване на действителната цел на пътуване. Т. интервю няма данни да е било проведено с апликанта, с което органът е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като съображенията, изложени в жалбата, е можело да бъдат установени още в хода на административното производство, респ. ДАНС и ОМ да извършат допълнителни проверки. Доколкото същото не е сторено нарушението се явява съществено, тъй като е можело да доведе до изменение на постановения правен резултат, същото съставлява самостоятелно отменително основание.

По изложените съображения съдът намира оспорения отказ за материалноправно незаконосъобразен и издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради което и следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящото решение.

От страна на жалбоподателя са претендирани разноски - 10 лв. държавна такса и адвокатски хонорар – 1000 лв. с ДДС на осн. чл. 38, ал. 1, т. 3, пр. 2 от ЗАДв, които следва да бъдат възложени на ответника. С писмен отговор ответникът е възразил за прекомерност досежно претендираните от адвоката разноски. Макар и бланкетно, възразението е направено преди изменението на чл. 78, ал. 5 от АПК. От своя страна, договорът за процесуално представителство, правна защита и

съдействие е от 24.12.2025 г. и също е съставен преди изменението на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, поради което адвокатското възнаграждение не се явява прекомерно, същото е съобразено с размера по чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредба № 1/2004 на ВАДС за възнагражденията за адвокатската работа, и се определя в съответствие с разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от ЗАдВ. Съобр. определение № 1318/13.12.2023 г. по ч.т.д. № 1749/2023 г. на ВКС, II т.о. отговорността за разноските е облигационна, безвиновна, като нормите, определящи нейния обем са материалноправни. С оглед на това, приложими в темпорално отношение са тези норми, които са в сила към момента на осъществяване на разхода за процесуално представителство, доколкото на последващите изменения на нормите (законови и подзаконови), регулиращи материята за адвокатското възнаграждение, изрично не е дадено обратно действие.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 84-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Ю. Г., [дата на раждане], гражданин на Република Т., отказ по заявление изх. № IST25029199V от 01.10.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза тип „D“), издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Т.

ИЗПРАЩА преписката на завеждащ „Консулска служба“ в Генералното консулство на Република Б. в [населено място], Република Т., за ново произнасяне по подаденото заявление, съобразно дадените мотиви

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Ю. Г., [дата на раждане], гражданин на Република Т., сумата 5,11 евро разноски за заплатена държавна такса

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на адвокат К. С. П. с адв. № [ЕГН] сумата 511, 29 евро разноски по делото

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд